



СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Усний та письмовий переклад спеціалізованих текстів (німецька мова)»

Ступінь вищої освіти **Магістр**

Спеціальність: **035 «Філологія»**

Освітня програма: **«Німецька мова та друга іноземна»**

Рік навчання **1 семестр 1**

Форма навчання **денна, заочна**

Кількість кредитів **ЄКТС 6**

Мова викладання **українська, німецька**

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)

канд. філол. наук, доц. **Артюмцев Олександр Вікторович**
artiomtsev@nubip.edu.ua

Сторінка дисципліни в
eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=3156>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка перекладача високої кваліфікації, здатного виконувати усі головні види перекладацької діяльності з текстами різної спрямованості.

Завдання курсу – розвиток навичок та вмінь перекладу з німецької мови на українську та з української на німецьку текстів різної тематики в усній та письмовій формі.

Кваліфікований магістр-перекладач, окрім професійних навичок і вмінь та високого рівня практичної мовної компетенції, повинен мати поглиблені знання стосовно системної організації мови та добре організовані фонові знання щодо: 1) лексичних особливостей перекладу (терміни, архаїзми, неологізми, запозичення, слова іншомовного походження, аббревіатури, скорочення, композити, сленг, фразеологічні одиниці, реалії, антропоніми, топоніми, пароніми, лексична синонімія, омонімія, полісемія та багатозначність); 2) граматичних особливостей перекладу (часові форми дієслова, узгодження, наказовий спосіб дієслова, пасивний стан, складний номінативний присудок, складний дієслівний присудок, інфінітив, дієприкметник I, дієприкметник II, інфінітивні конструкції, обставини, означення, додатки). Подальше навчання ґрунтується на комплексному застосуванні отриманих навичок під час перекладу повних текстів різної тематики та змісту.

Набуття компетентностей:

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

спеціальні (фахові, предметі) компетентності:

- СК 4.** Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- СК 6.** Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- СК 8.** Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання:

- ПРН 2.** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- ПРН 10.** Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
- ПРН 14.** Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекц./пр	Результати навчання	Завдан- ня	Оціно-
1 семестр				
Змістовий модуль 1. Усний та письмовий переклад галузевих текстів				
Тема 1. Переклад як акт міжкультурної та міжмовної комунікації	- / 4	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : <ul style="list-style-type: none">– роль перекладу в розвитку світової культури;– короткий огляд з історії перекладознавства;– перекладацький аналіз тексту;– предмет;– основні поняття. вміти : <ul style="list-style-type: none">- перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки,- перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики,- перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.	Практич-ні завдання. Виконан-ня самостій-ної роботи (в.т.ч. в elearn)	18
Тема 2. Типи усного двостороннього	- / 4	По завершенні курсу студенти повинні знати : <ul style="list-style-type: none">– денотативний, конотативний та	Практич-ні завдання. Виконан-ня самостій-ної	18

перекладу: послідовний та синхронний переклад		прагматичний аспекти перекладу; – інваріант перекладу; – інформативна структура тексту та окремих його елементів. вміти: – перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст з промовистими іменами та власними назвами, – перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.	роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 3. Тема 3. Адекватність і точність перекладу галузових текстів	- / 3	По завершенні курсу студенти повинні знати: – поняття еквівалентності та адекватності перекладу, переклад буквальний, адекватний та вільний; – проблема одиниці перекладу; – рівні еквівалентності. вміти: – перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, – перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.	Практич-ні завдання. Виконан-ня самостій-ної роботи (в.т.ч. в elearn)	17
Тема 4. Проблема перекладу слова як змісту. Розуміння основних принципів та характеристик синхронного перекладу як унікальної форми	- / 3	- вміти аналізувати особливості структури та організації мовленнєвого потоків під час синхронного перекладу. - розвиток навичок підготовки та практичної реалізації синхронного перекладу в різних комунікативних ситуаціях.		17

усної передачі мовлення.				
Модульна контрольна робота 1				30
Усього за змістовий модуль 1				100
Змістовий модуль 2. Трансформації при перекладі спеціалізованої лексики				
Тема 1. Грамматичні порівняння в процесі перекладу	- / 4	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : – основні типи лексико-граматичних перетворень в перекладі; – визначення актуального значення лексичних одиниць і підбір відповідних їм еквівалентів при перекладі метафор вміти : - перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, - перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, - перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.	Практич-ні завдання. Виконан-ня самостій-ної роботи (в.т.ч. в elearn)	18
Тема 2. Переклад конструкцій, які не мають формальних відповідників в українській мові	- / 4	По завершенні курсу студенти повинні знати : – види лексико-фразеологічних відповідників згідно з теорією закономірних відповідностей; – функціональні відповідники. вміти : – перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, – перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.	Практич-ні завдання. Виконан-ня самостій-ної роботи (в.т.ч. в elearn)	18
Тема 3. Стилістично та суб'єктивно	- / 3	По завершенні курсу студенти повинні знати :	Практич-ні завдання.	17

обумовлені трансформації		<ul style="list-style-type: none"> – лексико-семантичні трансформації у перекладі. – диференціацію значень, генералізація та конкретизація значень. – еквіваленти при перекладі похідних і складних слів, скорочень; – застосування транслітерації при перекладі лексики певних прошарків. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, – перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	Виконан-ня самостій-ної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 4. Класифікація фразеологізмів та фразеологічні труднощі перекладу	- / 3	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – шляхи відтворення у перекладі «без еквівалентної лексики; – різновиди фразеологізмів та їх відтворення у перекладі <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, - перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, - перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	Практич-ні завдання. Виконан-ня самостій-ної роботи (в.т.ч. в elearn)	17
Модульна контрольна робота 2				30
Усього за змістовий модуль 2				100
Змістовий модуль 3. Теорія і практика усного та письмового перекладу галузевого дискурсу				
Тема 1. Порядок слів і структура	- / 4	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні типи лексико-граматичних 	Практич-ні завдання. Виконан-ня самостій-ної	18

складнопідрядних речень при перекладі галузевих текстів		<p>перетворень в перекладі;</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення актуального значення лексичних одиниць і підбір відповідних їм еквівалентів при перекладі метафор <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, - перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, - перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	роботи (в.т.ч. в elearn)	
<p>Тема 2.</p> <p>Застосування компресії та експансії у синхронному перекладі</p>	- / 4	<p>По завершенні курсу студенти повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – види лексико-фразеологічних відповідників згідно з теорією закономірних відповідностей; – функціональні відповідники. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, – перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	18
<p>Тема 3.</p> <p>Способи перекладу термінологічних одиниць в науково-технічному тексті</p>	- / 3	<p>По завершенні курсу студенти повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лексико-семантичні трансформації у перекладі. – диференціацію значень, генералізація та конкретизація значень. – еквіваленти при перекладі похідних і складних слів, скорочень; – застосування транслітерації при перекладі лексики певних прошарків. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати усно 	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	17

		<p>україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки,</p> <p>– перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики,</p> <p>– перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.</p>		
Тема 4. Фразеологічні труднощі перекладу.	- /3	-оволодіння використанням різних засобів синхронного перекладу, таких як навушники та мікрофон, розуміння специфіки нотування як інструменту для фіксації тексту під час перекладу у реальному часі.	Поточне опитування, тексти для перекладу, аналіз перекладів	17
Модульна контрольна робота 2				30
Усього за змістовий модуль 3				100
Змістовий модуль 4. ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ				
Тема 1. Передача власних імен та назв при перекладі науково-технічної літератури	- / 4	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – типи займенників, відмінні прикметників та їхній переклад; – лексико-граматичні трансформації при перекладі займенників та прикметників <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, - перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, - перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	18
Тема 2. Мовні паралелі: види, форми та причини виникнення	- / 4	<p>По завершенні курсу студенти повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – переклад тексти зі статистичними даними та числівниками; – класифікацію числівників, дієслів та їх відтворення у перекладі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, 	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	18

		<ul style="list-style-type: none"> – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, – перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 		
Тема 3. Принципи відбору зовнішньої та внутрішньої форми нових термінів у галузевих текстах	- / 3	По завершенні курсу студенти повинні знати: <ul style="list-style-type: none"> – врахування сполучуваності слів у процесі перекладу; – особливості перекладу дійсного та наказового способів; – особливості перекладу речень. вміти: <ul style="list-style-type: none"> – перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики, – перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	17
Тема 4. Переклад автентичних текстів різних жанрів.	- /3	-вміти працювати з мовними та культурними аспектами, опанування навичок синхронного перекладу. Здатність до вирішення різних проблем та труднощів, що виникають у роботі перекладача синхроніста, включаючи важкості з розрізненням виразів, аналізом контексту та точним перекладом у реальному часі.	Поточне опитування, тексти для перекладу, аналіз перекладів	17
Модульна контрольна робота 1				30
Усього за змістовий модуль				100
Усього за семестр				70
Екзамен				30
Усього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Єнчева Г. Г., Сітко А. В. Теорія і практика перекладу. Нова Книга, 2023. 296 с.
2. Мамрак, Алла. Книга Вступ до теорії перекладу. Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
3. Тупиця О.Ю Граматичні проблеми перекладу з німецької мови : підруч. для студентів спец. 035 «Філологія» спеціаліз. 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська» освіт. рівня бакалавр / О.Ю. Тупиця. – Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2023. –109 с. – URL : <https://www.morebooks.shop/shopui/shop/book-launch-offer/7477d527564307cc88724244a0fad3f353d441e9>
4. Паничок Т. Я. Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Практика синхронного перекладу німецькою мовою» для студентів 4 курсу, ступінь вищої освіти – бакалавр, галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність – 035 «Філологія», ОПП «Бізнес-комунікація та переклад» Паничок Т.Я. Тернопіль, 2023. 78 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48871>
5. Паничок Т. Я. Курс лекцій з дисципліни «Практика синхронного перекладу німецькою мовою» для студентів 4 курсу, ступінь вищої освіти – бакалавр, галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність – 035 «Філологія», ОПП «Бізнескомунікація та переклад» Паничок Т.Я. – Тернопіль: ЗУНУ, 2023 60 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48872>
6. Паничок Т. Я. Практикум із граматичних аспектів перекладу (німецька мова).

Методичні рекомендації з дисципліни «Теорія та практика синхронного перекладу німецькою мовою» для самостійної роботи студентів освітньо-кваліфікаційного рівня

- бакалавр денної форм навчання ЗУНУ. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 35 С
<http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48873>
7. *Курс лекцій з теорії перекладу = Übersetzungstheorie*: Навч. посібник/ Укл.: Король А. А. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2021. 152 с.
 8. Кучер З.І. *Практика перекладу (німецька мова)*: навч. Посібник / Кучер З.І., Орлова М.О., Редчиць Т.В. Вінниця : Нова книга, 2017, 464 с.
 9. Мамрак А. В. *Вступ до теорії перекладу*. К.: ЦУЛ, 2019. 304 с.
 10. Мацегора І. Л. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. 97 с.
 11. Ольховська Н.С. *Die Geschichte der deutschen Sprache* (навчальний посібник). К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 134 с.
 12. Ольховська Н.С. *Аспектний переклад аграрної літератури* (навчальний посібник). К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 524 с
 13. Пилипенко Р. Є., Ковальова Т. П. *Тестові завдання зі стилістики німецької мови (Testaufgaben in Stilistik der deutschen Sprache)*. Частина І: Посібник-практикум. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2018. 126 с.
 14. Семотюк О.Л. *Усний переклад. Німецька мова*. Навчальний посібник.-Львів, вид-во Львівської Політехніки, 2016. 188 с.
 15. Синегуб, С.В. *Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch*. Теорія та практика перекладу з німецької мови.: Навч. посібник / С.В.Синегуб, К.: Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
 16. Übersetzen. Theorien, Praktiken und Strategien der europäischen Germanistik: *Akte der Jahrestagung des italienischen Germanistenverbandes – 13. bis 15. Juni 2019 von Elena Agazzi (Band-Herausgeber:in)*. 2021, Konferenzband. 458 S.
 17. Hagemann S. *Einführung in das translationswissenschaftliche Arbeiten*. Frank & Timme GmbH. Verlag für wissenschaftliche Literatur. Berlin, 2018. 351 S.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.schubert-verlag.de>
2. <http://web.letras.up.pt/alemao3>
3. <http://www.wellermanns.de>
4. <http://www.translate.ru/Default.aspx/Text>
5. <http://www.lingvo.ru/lingvo/>
6. <http://www.imtranslator.net/translator.a...>
7. <http://translation2.paralink.com/>
8. http://translate.google.com/translate_t
9. <http://babelfish.altavista.com/>